

15

Ledamoten Pia Pakarinens motion om förbättring av förutsättningarna för att använda Vanda å för rekreation och fiske

HEL 2024-004644 T 00 00 03

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Pia Pakarinen och 24 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors stad utreder vilka åtgärder som kan vidtas för att förbättra Vanda ås tillstånd och möjligheterna att använda ån för fritidsbruk, vid behov i samarbete med andra kommuner vid Vanda å. Motionen finns som bilaga 1.

Helsingfors stad är en aktiv medlem i Vattenskyddsföreningen för Vanda å och Helsingforsregionen (nedan Vattenskyddsföreningen). Vattenskyddsföreningen följer upp vattenkvaliteten i Vanda ås flodområde och övervakar fiskbestånden. Föreningen ansvarar dessutom för uppföljningen av miljökonsekvenserna av avloppsreningsverkens verksamhet i området samt projektverksamhet, kommunikation och information i anslutning till det.

Resultaten från föreningens uppföljning visar att belastningen på ån har minskat och vattendragets tillstånd har förbättrats under de senaste årtiondena. Vanda ås ekologiska tillstånd är nu nöjaktigt, men i biflödenas övre lopp har tillståndet nått en god nivå. Föreningen erbjuder ett fungerande samarbetsnätverk i Vanda ås flodområde, genom vilket kommunerna i avrinningsområdet, inklusive Helsingfors, även i fortsättningen kan arbeta systematiskt och produktivt med vattenskydd till fördel för Vanda å.

Vattenskyddsföreningen för Vanda å och Helsingforsregionen rf inrättades våren 1963 när kommunerna och industrianläggningarna längs med Vanda å frivilligt beslutade att börja bekämpa den oroväckande föroreningen av ån. Föreningen har för tillfället 27 medlemmar (åtta kommuner: Helsingfors, Hyvinge, Träskända, Nurmijärvi, Riihimäki, Tusby, Vanda och Kervo; sju industrianläggningar och tolv andra sammanslutningar och föreningar). Föreningens styrelse får hjälp av sektionen för allmän planering och avloppsvattensektionen samt delegationen för Vanda å (Vantaanjoki-neuvottelukunta). Helsingfors representant i styrelsen är styrelsens ordförande.

Under de senaste åren har Vattenskyddsföreningen utrett bland annat användningen av gips och näringsfiber som en vattenskyddsmetod inom jordbruket samt förekomsten av PFAS-föreningar, som är så kallade evighetskemikalier, på Vanda ås avrinningsområde.

Under fem årtionden har vattenkvaliteten i Vanda å och dess biflöden förbättrats avsevärt, men det finns ännu mycket kvar att göra. Utöver sina betydande rekreativvärden har ån en strategisk betydelse som ett reservvattensystem för huvudstadsregionens vattenförsörjning.

Till sitt fiskbestånd är Vanda ås flodområde mycket rikt i finsk skala; utöver 34 fiskarter påträffas nejonöga, bäcknejonöga samt signalkräftor och flodkräftor i ån. Dominerande arter är karpfiskar. Förbättringen av vattenkvaliteten, iståndsättningar av åar och yngelutsättningar har bidragit framför allt till att vandringsfiskbestånden har återhämtat sig. Dessutom har ett gradvist avlägsnande av vandringshinder gjort åns överdelar och viktiga förökningsplatser tillgängliga för vandringsfiskbestånden. Under de senaste åren har öringar som har stigit upp från havet observerats till och med på över 90 kilometers avstånd från åmynningen.

Utvecklingen av möjligheterna till friluftsliv vid Vanda å intresserar invånarna. Flera förslag om Vanda å har ingått i varje VårStad-omgång. En del av förslagen har fått så mycket röster att de har genomförts. Under den senaste VårStad-perioden märktes en promenad- och löpstig ut vid åstranden. Dessutom byggdes fyra metbryggor vid Vanda å som VårStad-projekt. Det är dock svårt att se till säkerheten om metbryggorna även används för simning och paddling. Utöver det orsakar metbryggorna underhållskostnader, eftersom de måste tas upp före vintern. Under den pågående VårStad-perioden iståndsätter idrottsservicehelheten badplatser vid Vanda å för 60 000 euro.

Gällande simning i Vanda å ska man beakta vissa säkerhetsaspekter. Utöver olika strömmar finns det problem med vattenkvaliteten. I synnerhet efter rikliga regn har vattenkvaliteten vid badstränderna i Lillforsen, Baggböle och Staffansslätten klassificerats som så dålig att man bör undvika simning där för att förebygga risker för hälsan. Orsaken till den dåliga vattenkvaliteten efter regn är den ökande belastning som ytavrinning och dagvatten medför.

Enligt 30 kap. 11 § 4 mom. i förvaltningsstadgan behandlas i stadsfullmäktige svar på en motion som undertecknats av minst 25 ledamöter. Stadsstyrelsens svar ska föreläggas stadsfullmäktige inom åtta månader från att motionen väckts.

Föredragande

Stadsstyrelsen

27.11.2024

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Pia Pakarisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Utdrag

Utdrag

Den som väckt motio-
nen

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Förbud mot sökande av ändring, beredning
eller verkställighet